

PENSIOENSPAREN

➤ ZO DOE JE HET

OIVO

Onderzoeks- en Informatiecentrum
van de Verbruikersorganisaties

1. WAT IS PENSIOENSPAREN?

Wie aan pensioensparen doet, bouwt op individuele basis een **extra pensioen** op. Wat je spaart, kan je bovendien fiscaal in mindering brengen via de personenbelasting.

Het geld dat je spaart, wordt belegd **in een pensioenspaarfonds of in een pensioenspaarverzekering**. Daardoor kan het aangroeien. Bij een pensioenspaarverzekering is dat zelfs aan een vast gegarandeerd rendement en heb je de zekerheid dat wat je stort niet verloren gaat. Met een pensioenspaarverzekering onderga je de beursrisico's dus niet!

2. WAAROM AAN PENSIOENSPAREN DOEN?

De Belgische Staat voorziet een wettelijk pensioen voor al wie in België gewerkt heeft. Dit is de **“eerste pensioenpijler”**. Een gepensioneerde die loontrekkende was heeft vandaag gemiddeld recht op 1.007 euro per maand. En dat terwijl een rusthuis al gauw zo'n 1.300 euro per maand kost.

Wil je jouw levensstandaard niet naar beneden zien gaan op de dag dat je op pensioen gaat? Denk dan vooruit.

Eenzijds is er de **“tweede pensioenpijler”** waarin via het werk een aanvullend pensioen opgebouwd kan worden, bijvoorbeeld via een groepsverzekering.

Anderzijds kan je een extra appeltje voor de dorst voorzien door zelf te bouwen aan je aanvullend pensioen via de **“derde pensioenpijler”**. Het pensioensparen is één van de mogelijkheden die je eveneens een fiscaal voordeel oplevert. Deze brochure zet je alvast op weg.

3. WAT ZIJN DE FISCALE VOORDELEN ?

Iedereen die belastingen betaalt en tussen 18 en 64 jaar is, mag het geld dat hij stort in een pensioenspaarproduct **jaarlijks inbrengen** in zijn aangifte van de **persoonbelasting**.

In 2010 kan je tot **870 euro** fiscaal in mindering brengen. Afhankelijk van je inkomen, betekent dit dat je **30 tot 40%** van de stortingen terugkrijgt van de belastingen.

Je kan sparen via een pensioenspaarverzekering en een pensioenspaarfonds, maar je kan per jaar maar één pensioenspaarproduct opnemen in je belastingaangifte.

VOORBEELD

Sarah doet aan pensioensparen via een pensioenspaarverzekering. Tegen het einde van 2010 heeft ze 870 euro gestort. In het voorjaar van 2011 krijgt ze van haar verzekeraar een fiscaal attest. Daarop staat het effectief gestorte bedrag dat ze mag invullen op haar belastingaangifte. Dat levert haar een fiscaal voordeel van 261 tot 348 euro op.

4. PENSIOENSPAARVERZEKERING OF PENSIOENSPAARFONDS?

Het belastingvoordeel voor beide producten is hetzelfde. Net als het doel: zelf sparen voor een aanvullend pensioen. Toch zijn er verschillen:

- **Rendement:** een pensioenspaarverzekering kent een **jaarlijks gewaarborgd rendement** los van de schommelingen op de beurs en de financiële markten. Elke storting blijft aangroeien aan dat vaste rendement. Daarboven kan je – afhankelijk van de beleggingsresultaten van de verzekeraar – een **winstdeelname** krijgen. Een pensioenspaarfonds biedt daarentegen geen gewaarborgd rendement, maar een rendement dat afhankelijk is van de resultaten van de beurs.
- **Kapitaalsgarantie:** een pensioenspaarverzekering biedt een kapitaalsgarantie. Het geldt dat je spaart, **kan je dus niet kwijt geraken**. Bij een pensioenspaarfonds ligt dat anders: als je fonds het slecht doet op de beurs, kan dat aan je opgebouwde pensioen raken.

WAT KIEZEN?

Kijk naar je **risicoprofiel**. Met andere woorden: hoeveel risico wens je te nemen? Dat kan afhangen van je eigen wensen, je gezinssituatie, je leeftijd,...

HOE KIEZEN?

Elke pensioenspaarverzekering heeft een **infociche**. Dat is een document dat overloopt welke rendementen er zijn, wat al dan niet gegarandeerd is, wat de kosten zijn,.... Het kan je zeker helpen bij het vergelijken!

→ **Bijkomende waarborgen:** alleen via een pensioenspaarverzekering kan je je bijvoorbeeld **beschermen** tegen vroegtijdig overlijden of invaliditeit.

→ **Fiscaliteit:** bij een pensioenspaarverzekering wordt wel het gegarandeerde rendement maar niet de winstdeelname belast. Een pensioenspaarfonds wordt belast op basis van een fictief rendement van 4,75%, ongeacht of je pensioenfonds dat rendement werkelijk opbrengt.

Binnen de pensioenspaarverzekeringen zijn er ook formules waarbij je net als bij pensioenspaarfonds zelf kan kiezen op welk soort beleggingen het contract steunt. Je draagt er dan wel zelf de risico's van. Het gaat om de zogenaamde **tak-23 pensioenspaarverzekeringen**. Ze zijn eerder zeldzaam en worden daarom ook niet verder behandeld in deze brochure.

5. HOE VEILIG IS MIJN GELD?

Vanaf hier bekijkt deze brochure de pensioenspaarverzekeringen en dus niet langer de pensioenspaarfondsen.

Sinds de **financiële en economische crisis** is veiligheid belangrijker dan ooit.

→ Verzekeraars beleggen erg **voorzichtig**, voornamelijk in (staats)obligaties. Daardoor kunnen ze jou een gegarandeerd rendement bieden.

→ Deze beleggingen dienen als onderpand voor wat de verzekeringsonderneming jou verschuldigd is. Je geniet er een **voorrecht** op. Dat wil zeggen dat de verzekeraar je vóór eventuele andere schuldeisers zal uitbetalen.

→ Verzekeringsondernemingen leggen bovendien **extra financiële buffers** aan. Dat is wettelijk verplicht. Ze willen er namelijk voor zorgen dat er hoe dan ook genoeg geld beschikbaar is voor alle toekomstige uitkeringen. De overheid waakt erover dat de verzekeraar in staat is om zijn verplichtingen tegenover zijn klanten na te komen. Dat onderzoek **gebeurt om de drie maanden**.

→ Pensioenspaarverzekeringen genieten vanaf 1 januari 2011 bovendien van een **overheidswaarborg** tot 100.000 euro.

6. WANNEER VRAAG IK MIJN GELD OP?

- Als je een pensioenspaarverzekering hebt, moet je het geld opnemen **op de einddatum van het contract, meestal is dat op je 65 jaar** op voorwaarde dat je ten laatste bent gestart op je 54ste.
- **Vanaf je 60ste** kan je het gespaarde kapitaal op een fiscaal vriendelijke wijze opvragen.
- Wil je **toch vroeger dan op je 60ste** genieten van je aanvullend pensioen of heb je een financiële tegenslag waardoor je je spaarpotje moet aanspreken? Dat kan, maar het zal je wat kosten. Je moet dan 33% belastingen betalen! De fiscus aanziet het opgenomen bedrag als een inkomen. Dit is dus geen aanrader. Je kan er ook voor kiezen om slechts een gedeelte op te nemen als je dat geld echt nodig hebt.

7. HOE NEEM IK MIJN GELD OP ?

Wanneer je je aanvullend pensioen opneemt, kan je dat doen op verschillende manieren. Niet alle producten bieden dezelfde mogelijkheden. Bekijk dus zeker de **infocfiche** of vraag uitleg.

- Je kan het geld in één keer afhalen.
- Je kan kiezen voor een formule waarmee je een vaste rente, bijvoorbeeld per maand, uitgekeerd krijgt.

Heb je het geld niet meteen nodig? Dan kan je terecht bij je verzekeraar om te bespreken hoe je het opnieuw kan beleggen.

8. WAT HOUD IK OVER?

- **Rendement:** een vaste, gegarandeerde intrest (zie ook vraag 4)
- **Winstdeelname:** alleen bij pensioenspaarverzekering, bovenop het rendement, afhankelijk van de beleggingsresultaten van de verzekeraar

	BEDRAG DAT JE STORTTE
+	RENDEMENT
+	WINSTDEELNAME
-	KOSTEN
-	BELASTINGEN
=	EINDBEDRAG

- **Kosten:** hou ook hier rekening mee als je producten met elkaar vergelijkt. Er kunnen meerdere kosten zijn die enkele procenten kunnen bedragen van wat je stort. Vergelijk dus de infofiche op het vlak van:
 - **instapkosten:** wanneer je het contract start of bij het betalen van een premie
 - **beheerskosten:** tijdens het contract, meestal jaarlijks
 - **uitstapkosten:** wanneer je geld opneemt vóór het einde van het contract
- **Belastingen: als je 60 wordt,** betaal je belasting op wat je tot dan toe bijeen gespaard hebt (enkel hetgeen via het gegarandeerde rendement is opgebouwd). De verzekeraar zal dit voor jou inhouden. Je betaalt **16,5%** belasting op wat je spaarde vóór 1993 en **10%** op wat je spaarde vanaf 1993.

Tip: ben je gestart voor je 55ste en word je 60? Dan komt de fiscus langs. Van zodra die gepasseerd is, zijn de verdere stortingen belastingvrij maar kan je wel nog enkele jaren genieten van het fiscale voordeel. Je hebt er dus alle belang bij om door te sparen tot en met je 64ste.

9. HOE FLEXIBEL IS PENSIOENSPAREN?

- De meeste pensioenspaarverzekeringen laten toe dat je **zelf kiest wanneer en hoeveel je stort**.
- Je kan gaan voor het huidige (2010) maximum van **870 euro** per jaar dat fiscaal in mindering gebracht kan worden **of voor minder**. Dat bedrag hoeft niet steeds hetzelfde te zijn.
- Je kan dat bedrag storten **in één keer**, bijvoorbeeld met een eindejaarspremie, of **in meerdere keren**, bijvoorbeeld elke maand een stukje.
- Je kan ook een **jaartje overslaan**. Je moet er wel voor zorgen dat je contract op het einde van de rit minstens tien jaar gelopen heeft.
- Je kan tijdens de looptijd bedragen **overzetten** tussen verschillende pensioenspaarverzekeringen of tussen verschillende bancaire pensioenspaarfondsen, maar niet tussen pensioenspaarverzekeringen en pensioenspaarfondsen onderling. Dit heeft geen gevolgen op fiscaal vlak.

10. WAT BIJ VROEGTIJDIG OVERLIJDEN?

Allerminst een prettige gedachte, maar je moet er bij stil staan: "Wat met mijn pensioenspaarpotje bij overlijden vóór het opnemen van het spaargeld?"

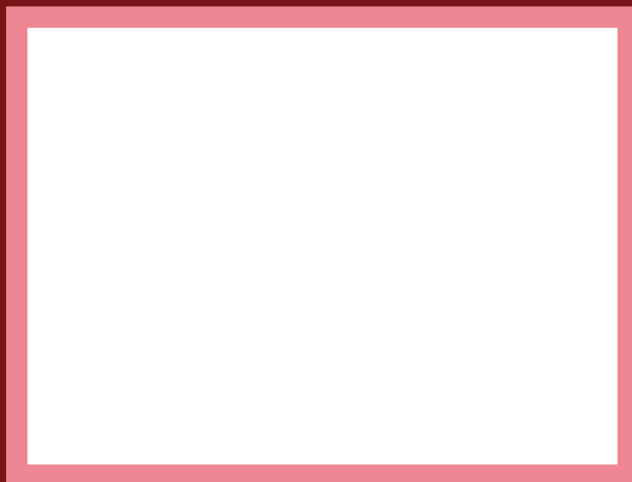
Dan gaat het spaargeld naar je **erfgenamen** of degene(n) die je in het contract aanduidde als **begunstigde**. Al bestaan er ook pensioenspaarverzekeringen die bij overlijden niets uitkeren: dan zet je alles in op sparen voor jezelf.

Of er eerst nog belasting op geheven wordt, hangt af van op welke leeftijd je overlijdt:

- bij overlijden **tussen je 60ste en 65ste**: dan is de fiscus al langs geweest en hoeft er geen belasting meer te worden betaald. Let wel: het spaargeld wordt meegeteld in de totale erfenis en dus zullen de erfgenamen er **successierechten** op moeten betalen.
- bij overlijden **vóór je 60ste**: dan wordt het spaarbedrag eerst belast aan 16,5% voor wat je stortte vóór 1993 en aan 10% voor wat je stortte vanaf 1993. Daarna zijn er ook nog de successierechten.

HEB JE NOG VRAGEN EN WENS JE MEER TE VERNEMEN OVER HET PENSOENSPAREN?

Jouw verzekeraar of verzekeringstussenpersoon staat tot jouw beschikking:

Reeds in dezelfde reeks verschenen:

Deze brochure is een initiatief van Assuralia, de beroepsvereniging van verzekeringsondernemingen, in samenwerking met het OIVO, het Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties.